

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
Харківський національний автомобільно-дорожній університет

“ЗАТВЕРДЖУЮ”

заступник ректора ХНАДУ

професор _____ Гладкий І.П.

“ ___ ” _____ 20__ року

ПРОГРАМА

навчальної дисципліни

Управління міжнародною
конкурентоспроможністю підприємства
(назва навчальної дисципліни згідно навчального плану)

підготовки

спеціаліста, магістра

(назва освітньо-кваліфікаційного рівня)

галузі знань

0305 «Економіка та підприємництво»

(шифр і назва галузі знань)

напряму підготовки

7.030503, 8.030503 «Міжнародна економіка»

(шифр і назва напряму підготовки)

спеціальності¹

(шифр і назва кваліфікації для бакалавра, спеціальності - для магістра)

(шифр _____)

(за ОПП чи № навчального плану)

2015 рік

¹ якщо програма використовується для підготовки фахівців декількох напрямів підготовки (спеціальностей) то перерахувати усі.

Розроблено та внесено: кафедра міжнародної економіки
(повне найменування кафедри)

Розробники програми: доцент, к.е.н. Кудрявцев В.М.
(посада, науковий ступінь, вчене звання, ПІБ розробників)

Обговорено та рекомендовано до затвердження на засіданні кафедри
Протокол №   від “   ”   20   р.
(номер) (та дата протоколу)

Завідуючий кафедрою д.е.н., доцент   Горовий Д.А.
(науковий ступінь, вчене звання) (підпис) (ПІБ завідувача кафедри)

«Узгоджено»²

Завідуючий каф. міжнародної економіки доцент   Горовий Д.А.
(назва випускної кафедри) (вчене звання) (підпис) (ПІБ завідувача кафедри)
“   ”   20   року
(день) (місяць) (рік)

«Узгоджено»

Декан факультету управління та бізнесу
(повна назва факультету, де читається дисципліна)
     проф   Дмитрієв І.А.
(вчене звання) (підпис) (ПІБ декана)
“   ”   20   року
(день) (місяць) (рік)

©   , 20   рік
©   , 20   рік

² якщо програма навчальної дисципліни розроблена для декількох напрямів підготовки (спеціальностей), то узгодження робиться з кожною випускаючою кафедрою

ВСТУП

Програма вивчення навчальної дисципліни «Управління міжнародною конкурентоспроможністю підприємства» складена відповідно до освітньо-кваліфікаційної характеристики та навчального плану підготовки галузі знань 0305 – «Економіка та підприємництво» спеціальності 7.03050301, 8.03050301 «Міжнародна економіка»

1. Мета, предмет та завдання навчальної дисципліни

1.1. **Метою** вивчення навчальної дисципліни є: формування системи теоретичних і прикладних знань про категорії, поняття, механізми формування та забезпечення міжнародної конкурентоспроможності та її регулювання на рівні окремих підприємств.

1.2. Предметом навчальної дисципліни є система економічних відносин, яка застосовується для підтримання і регулювання міжнародної конкурентоспроможності підприємства (організації).

1.3. **Основними завданнями** вивчення навчальної дисципліни є:

1. Вивчення основ теорії конкурентної боротьби підприємств і організацій, впливу конкуренції на цінову політику, стратегію розвитку та здійснення виробничої діяльності в умовах конкурентного середовища;

2. Придбання вмінь в області розробки практичних рішень по управлінню конкурентоспроможністю на рівні різних суб'єктів управління.

1.4. По завершенні вивчення дисципліни студенти повинні:

знати:

- основи стратегії і тактики ведення конкурентної боротьби при здійсненні господарської діяльності на внутрішньому ринку та досягненні міжнародної конкурентоспроможності на зовнішньому ринку;
- ключові проблеми міжнародної конкуренції товарів (послуг), підприємств, галузей національної економіки;
- форми і методи конкуренції у трансформаційний період.

вміти:

- досліджувати та аналізувати ринкові можливості підприємства;
- визначати його цільовий ринок, конкурентоспроможність товару і підприємства, інтенсивність конкуренції на ринку;
- створювати ефективні канали розподілу товару та межі його продажу,
- визначати та оцінювати показники і фактори міжнародної конкурентоспроможності різних типів підприємств;
- аналізувати форми і методи конкуренції у трансформаційний період, бути компетентними у виборі оптимальних стратегій українських підприємств (організацій) на зарубіжних ринках.

Міждисциплінарні зв'язки: Опанування дисципліни опирається на базу знань з таких дисциплін: «Економічна теорія», «Макроекономіка», «Економіка підприємства», «Міжнародна економіка».

1. ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Найменування показників	Характеристика навчальної дисципліни
Кількість кредитів - 3 Кількість годин - 90	Нормативна початкова дисципліна з циклу професійної підготовки
Семестр викладання дисципліни	1
Вид контролю:	іспит
Розподіл часу:	
- лекції (годин)	32
- практичні, семінарські (годин)	16
- лабораторні роботи (годин)	-
- самостійна робота студентів (годин)	42
- курсовий проект (годин)	-
- курсова робота (годин)	-
- розрахунково-графічна робота (контрольна робота)	-
- іспит	30

2. ІНФОРМАЦІЙНИЙ ОБСЯГ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Розділ 1. Міжнародна конкуренція. конкурентоспроможність товарів та послуг

Тема 1. Економічна сутність, функції та методи конкуренції

Тема 2. Типи конкурентних середовищ, фактори впливу на конкуренцію

Тема 3. Оцінка ринкової долі та інтенсивності конкуренції

Тема 4. Конкурентоспроможність та конкурентні переваги товару (послуги)

Тема 5. Методи оцінювання конкурентоспроможності товару (послуги).

Розділ 2. Фактори забезпечення міжнародної конкурентоспроможності підприємств

Тема 1. Екологічна політика як фактор забезпечення міжнародної конкурентоспроможності підприємства

Тема 2. Роль інновацій і інноваційної діяльності у формуванні національної конкурентоспроможності

Тема 3. Методи оцінки конкурентоспроможності підприємства

Тема 4. Міжнародна конкурентоспроможність як мета та засіб підвищення вартості підприємства

Тема 5. Концептуальні засади формування іміджу підприємства на міжнародному ринку.

Тема 6. Особливості міжнародного бізнесу та виходу підприємства на міжнародний ринок

Тема 7. Поняття «конкурентної стратегії». Стратегії міжнародної конкуренції

.....

3. РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА ТА ІНФОРМАЦІЙНІ РЕСУРСИ

Базова

1. Закон України «Про захист економічної конкуренції» від 11.01.2001р. // Голос України, 27.02.2001.
2. Аакер Д. Стратегическое рыночное управление: Пер. с англ./ Под ред. Каптуревского Ю.Н. – СПб: Питер, 2012. – 544с.
3. Азов Г.Л., Челенков А.П. Кокументные преимущества фирмы. – М.: ОАО «Типография Новости», 2010. – 256 с.
4. Ансофф И. Стратегическое управление / Под ред. Л.И. Евенко: Пер.с англ. – М.: Экономика, 1989.
5. Дикань В.Л. Обеспечение конкурентоспособности предприятия. – Харьков: Основа, 2011. – 160с.
6. Иванов Ю.Б. Конкурентоспособность предприятия в условиях формирования рыночных отношений. – Х.: РИО ХГЭУ, 2013. – 248с.
7. Тищенко А.Н., Головки О.С. Стратегическое управление развитием предприятия. – Харьков: ЭДЕНА, 2013 – 198с.

Допоміжна

8. Піддубний І. О., Піддубна А. І. Управління міжнародною конкурентоспроможністю підприємства : Навч. посібник. – Х.: ІНЖЕК, 2014. – 264с.
9. Портер М. Международная конкуренция / Пер. с англ. В.Д. Щетинина. – М.: Международные отношения, 2013.
10. Тохиро Конно. Стратегия и структура японских предприятий : Пер. с англ. М.: Прогресс, 2010. – 384с.

Інформаційні ресурси <http://globalfindata.com>

<http://www.ukrstat.gov.ua>

<http://www.bank.gov.ua>

<http://www.minfin.gov.ua>

<http://www.finance.ua>

<http://rada.gov.ua>

...

4. ЗАСОБИ ДІАГНОСТИКИ УСПІШНОСТІ НАВЧАННЯ

Для контролю успішності навчання студентів застосовуються тестові завдання.

Розробники програми: доцент, к.е.н.

(посада, науковий ступінь, вчене звання, ПІБ розробників)

Кудрявцев В.М.

Примітки:

1. Програма навчальної дисципліни визначає її місце і значення у процесі формування фахівця, її загальний зміст, знання та уміння, які набуває студент у результаті вивчення дисципліни. Програма навчальної дисципліни містить у собі дані про обсяг дисципліни (у годинах та кредитах), перелік тем та видів занять, дані про підсумковий контроль тощо.

2. Програма навчальної дисципліни розробляється відповідною кафедрою у 2-х екземплярах на 5 років і затверджується до 30 серпня: 1 екземпляр – у навчальний відділ; 2-екземпляр залишається на кафедрі.

Форма в редакції ХНАДУ затверджена наказом ректора за №___ від __.06.2015 р.